

УДК 639.1.052(477.87)

КІМЕЙЧУК І.В., асистент

i_kimeichuk@nubip.edu.ua

ЛЕВАНДОВСЬКА С.М., канд. біол. наук, доцент

svtmzel@gmail.com

Білоцерківський національний аграрний університет

АНАЛІЗ СТАНУ ВЕДЕННЯ МИСЛИВСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА У МИСЛИВСЬКИХ УГІДДЯХ ДЕРЖАВНОГО ПІДПРИЄМСТВА «ДОВЖАНСЬКЕ ЛМГ»

Проаналізовано пропускну спроможність мисливських угідь для основних видів мисливських тварин, вивчено динаміку чисельності ратичних мисливських тварин у ДП «Довжанське ЛМГ». Ключові слова: мисливське господарство, пропускну спроможність мисливських угідь, ратичні мисливські тварини, чисельність виду, сезон полювання.

Сьогодні все актуальнішим на території України стає ведення мисливського господарства, особливо у тих лісгосподарських підприємствах, які мають вдосталь кормових ресурсів. Географічне положення України та сприятливі кліматичні умови зумовлюють наявність досить значної кількості мисливських тварин (30 видів мисливських звірів, близько 80 видів мисливських птахів) [2]. Стан популяцій мисливських тварин в Україні залежить від дії антропогенних чинників. Рівень прямої експлуатації диких тварин людиною змінюється у великих межах, особливо в умовах ландшафтів зі значним ступенем антропогенної дії [3]. Проблема вибору методів управління мисливськими ресурсами в умовах антропогенного впливу підвищує актуальність та необхідність досліджень питань динаміки чисельності мисливських тварин та аналізу умов їх існування. Одним із типових вітчизняних лісомисливських підприємств є державне підприємство «Довжанське ЛМГ» у Закарпатській області. За даними мисливського впорядкування угідь, проведеним Українським науково-дослідним інститутом гірського лісівництва ім. П.С. Пастернака загальна площа мисливських угідь підприємства складає 19875,0 га, зокрема: лісові – 19534,0, польові – 263,0, водно-болотні – 78,0 га [1]. Під відтворювальні ділянки у господарстві відведено 6272,0 га (31,57 %). Основними видами господарювання для більшості користувачів мисливських угідь і найбільш привабливим об'єктом полювання є ратичні мисливські тварини. Ратичні у господарстві представлені трьома видами. Найбільшу питому чисельність має козуля європейська (72,18 %), значно меншу – кабан дикий (13,96 %) та олень благородний (4,30 %). Важливе економічне значення для мисливського господарства має показник пропускну спроможності мисливських угідь, який залежить від об'єктивності обліку тварин після сезону полювання і перед сезоном полювання. Пропускну спроможність визначається загальною чисельністю та величиною річного приросту популяцій мисливських тварин. Аналіз пропускну спроможності мисливських угідь державного підприємства «Довжанське ЛМГ» показав, що найбільша чисельність у мисливських угіддях ратичних тварин, дещо менше – представників родини Зайцеподібні. Очевидно, це пояснюється найнижчою пропускну спроможністю мисливських угідь для зайця-русака (рис. 1).

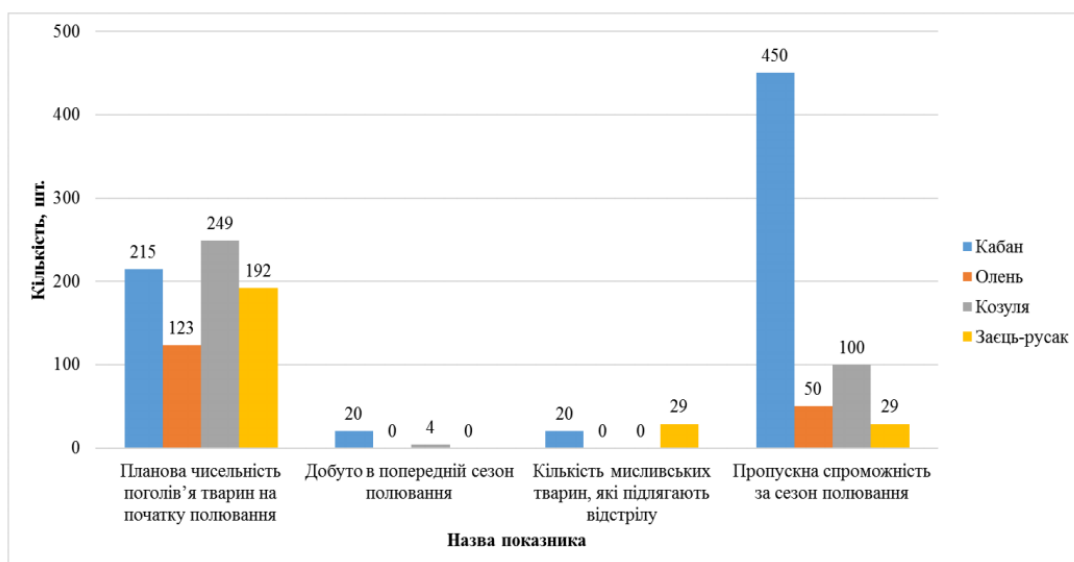

Рис. 1. Пропускна спроможність мисливських угідь державного підприємства «Довжанське ЛМГ»

Планова чисельність поголів'я мисливських тварин на початку полювання становила всього 779 особин. Після завершення сезону полювання чисельність поголів'я зменшилась до 755 особин. Пропускна спроможність угідь на мисливських звірів за сезон полювання у 2020–2021 рр. загалом становила 629 особин. Це дозволяє припустити, що продуктивність мисливських угідь підприємства є досить високою. Аналізуючи динаміку чисельності мисливських тварин за останні роки у досліджуваному лісомисливському господарстві виявили незначні зміни чисельності оленя благородного (рис. 2). За 10 років чисельність виду зросла з 66 до 150 особин. Істотне зростання спостерігали у 2014 р. (123 ос.) і 2018 р. (160 ос.). З 2014 р. спостерігається різке збільшення чисельності козулі європейської. У 2019 р. їх чисельність сягала 533 особини. Порівняно з 2010 р., чисельність козулі зросла майже у 9 разів. Водночас, чисельність кабана дикого протягом зазначеного періоду різко зменшувалась – з 91 до 17 особин, що пов'язано, на нашу думку, з високою пропускнуною спроможністю мисливських угідь господарства щодо зазначеного виду.

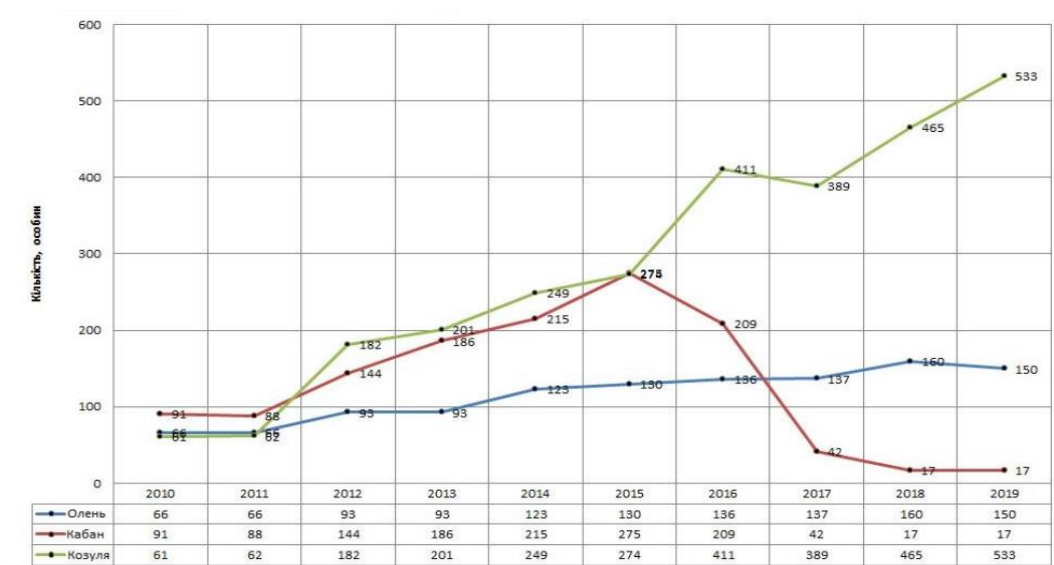

Рис. 2. Динаміка чисельності ратичних тварин у ДП «Довжанське ЛМГ»

Висновки: більшості видам мисливських тварин державного підприємства «Довжанське ЛМГ» притаманна стабілізація чисельності з певними коливаннями. Сучасна ситуація щодо чисельності кабана дикого свідчить про відсутність позитивної динаміки. Кількість основних видів ратичних тварин має чітку тенденцію до зростання.

Список літератури

1. Мисливське господарство. URL: <https://dovgelis.org.ua/naprjami/mislivske-gospodarstvo.html>.
2. Загороднюк І., Дикий І. Мисливська теріофауна України: видовий склад і вернакулярні назви. Вісник Львівського університету. Серія біологічна. 2012. Вип. 58. С. 21–44.
3. Новицький В.П. Мисливські ресурси агроладшафтів України: стан та проблематика управлінням (на прикладі лісостепової зони) : монографія. Київ : УкрДГРІ, 2020. 221 с.